

Hyper Hype

TONEEL Breaking News

Soms overkomt het de toneelverslaggever: je ziet een voorstelling die een hechtisch onderwerp nogal hechtisch behandelt en je denkt: hmmm, vrij hechtisch die voorstelling, je krast in je herinnering: 'rode tulpen rood geschilderd', want dat is het wachtwoord dat je voor zo'n theatrale *hyperdrive* in het stijlwoordenboek hebt staan. En dan begint het proces dat door een Duitse dirigent ooit is samengevat met *'alles was steht, steht im Wege'* – er moet een klaarblijkelijk vooroordeel, of een pregnant type aversie van je afgeslagen worden, er is een irritatie tussen jou en de zuivere waarneming gekropen, daar komt het eigenlijk op neer.

Het gebeurde me bij de voorstelling *Breaking the News* door Orkater, een verhaal over hoe in een succesvol televisieprogramma geprobeerd wordt om de aloude opdracht aan de journalistiek – vertel ons wat er aan de hand is en scheid daarin feiten van commentaar – om te draaien tot: bak uit je commentaar een reeks feiten en bied dat aan als nieuws. Het verhaal is overzichtelijk. Er is een nieuwe politieke one-issuepartij opgericht die streeft naar zorg op maat, die boodschap wordt door de televisiemakers te saai bevonden, dan wordt er een schrijnend geval ontdekt van een gestoorde die in een inrichting aan de ketting is gelegd, de in scène gezette bevrijding van die gestoorde door de one-issue-politicus wordt als geënceneerd nieuwsfeit op het waan-van-de-dag-schild gehesen, en er is een Hyper Hype gemaakt die vrijwel alle betrokkenen nog lang zal heugen en bezuren. Het geheel wordt gepresenteerd in de vorm van wild muziektheater, op een scenario van Geert Lageveen en Leopold Witte (research, tekst en hoofdrollen), in de regie van Gijs de Lange. Als kijker werd ik in eerste instantie getriggerd door het overspannen ritme van de voorstelling en ik moet eerlijk bekennen dat er een tweede keer kijken voor nodig was om die irritatie van me af te slaan als een strontvlieg in de zomer: niks vorm óf vent, het medium is hier daadwerkelijk en glashelder de boodschap, de hectie van dit over zijn kop buitelande en om de eigen as draaiende krankzinnigendrama maakt deel uit van de vertelling, zoals het geniale jarenvijftigdecor (Edwin Kolpa) een soort binnenste-buitengekeerde televisienostalgie is en de briljante muziek van Susies Haarlok een stoofpot biedt van alles wat ons tegenwoordig aan jingles en ander oorverwoestend geluidsbehang ongevraagd komt aanwaaien en gillend gek maakt. Het eerste half uur, de satirisch bedoelde weergave van het televisiebedrijf waar alle medewerkers van enige betekenis uit niet te stuiten

LOEK ZONNEVELD

concurrentie-overwegingen weerhaakjes op hun ellebogen hebben geschroefd, is niet het beste deel van de voorstelling, het is de kwadratuur van Albert Verlinde, die wel móet mislukken omdat het origineel al zo erg is. Maar daarna, als de vertelling over de geketende gek (een behoorlijk maffe en geniaal gespeelde Martijn Fischer) losbarst, is de voorstelling een onstuitbaar goed brok uit de hand gelopen vaudeville. Waar ik me als kijker ook door in de war had laten brengen was de eigen betweterigheid: ja hoor, dat weten we nu wel. Maar: niks hoor, dat weten we dus niet! Orkater moet een goede vinger op de polslag van de tijd hebben: in de weken sinds eind januari, toen *Breaking the News* in première ging, is het beeld van struikelende nieuwsidioten alleen maar versterkt. Orkater houdt ons en 'het schorriemorrie van de pers' (Wim Sonneveld) een nare maar hilarische lachspiegel voor.

Breaking the News deze week in Hoorn, daarna van 20 t/m 25 maart in de Stadsschouwburg in Amsterdam, t/m 15 april onder meer nog in Delft, Eindhoven, Tilburg, Almere, Groningen en Leiden, speellijst op www.orkater.nl

